

Šíření buddhismu; buddhismus a Řekové; Ašóka

Kóšalsko, Káší, Magadha – zvítězila v soupeření států v oblasti středního toku Gangy.

321 př.n.l. – založení dynastie Maurjovců, **Čandragupta Maurja**, centrem Pátaliputra, rozmach říše, zahrnovala i část Gandháry – na území dnešního Pákistánu a Kašmíru.

Gandhára – oblast známá pro různá neortodoxní učení, prostor setkání různých kultur – procházelo tudy jedno z ramen Hedvábné stezky

Baktrie – stát „Indo-Řeků“, pozůstatek tažení Alexandra Velikého do Indie (330-325 př.n.l.)

- Doklady mince panovníků, dynastie Seleukovců
- Vyslanec Megasthenés na dvoře Čandragupty Maurji v Pátaliputře – významné dílo dochované ve fragmentech u ostatních autorů
- Vliv řeckého umění na buddhistické – dosavadní anikonismus nahrazen figurálním vyobrazením. Zástupné symboly užívané pro vyobrazení Buddha – dharmáčakra, strom bódhi, stopy chodidel, bílý slon apod.
- Literární památky kontaktu Řeků s buddhismem – *Otázky Milindovy* (viz proseminář)

Ašóka (273-232 př.n.l.)

- Panovník maurjovské dynastie, podporovatel buddhismu. Legendy hovoří o jeho zprvu krutovládě (tažení proti státu Kalinga), poté obrácení a podpoře buddhismu
- Skalní nápisy a sloupy propagující zásady buddhistické etiky/mravnosti – *šíla*

Paňčašíla - pět zásad mravního chování pro laiky (*upásaka/upásiká*)

- 1) zdržovat se zabíjení
- 2) nebrat, co není dáváno
- 3) vyhnout se nedovolenému pohlavnímu styku
- 4) zdržovat se nesprávné mluvy – tlachání, pomlouvání, lhaní, křivému svědectví atd.
- 5) zdržovat se požívání omamných látek

Mnichové a mnišky se mají držet dalších pěti pravidel – celkem tedy deset - *dašašíla*

- 6) nepřijímat pevnou stravu po poledni
- 7) vyhýbat se hudbě, tanci, divadlu a jiným radovánkám
- 8) neužívat voňavky a jiné ozdoby
- 9) neužívat vysoké a měkké postele
- 10) vyhýbat se zacházení s penězi a cennostmi

Misie na Šrí Lanku

Ašókův syn Mahinda a dcera Sanghámitta okolo roku 245 př.n.l., přinesli s sebou také odnož stromu *bódhi*, kterou zde zasadili.

Centrem klášter **Mahávihára** (dosl. Velký klášter), klášter ortodoxní, théravádové nauky, oproti tomu vznikl klášter **Abhajagirivihára** (dosl. Klášter na Hoře nebojácnosti) – zde se objevila pudgalaváda a později i mahájánové nauky.